

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 22 grudnia 2011 r.

**Pani
Małgorzata Wejtko**

**I Radca
Kierownik Wydziału
Promocji Handlu i Inwestycji
Konsulatu Generalnego
Rzeczypospolitej Polskiej w Kolonii**

I/11/009
KGP-4114-06-04/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej: *ustawa o NIK*) Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Wydziale Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP w Kolonii³, kontrolę funkcjonowania Wydziału w latach 2010 - 2011 (III kwartały).

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 listopada 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Pani Kierownik niniejsze *Wystąpienie*.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia wykonanie przez WPHI przyjętych do realizacji zadań promocyjnych oraz analitycznych i informacyjnych. Prowadzenie gospodarki finansowej Wydziału NIK ocenia natomiast negatywnie, przede wszystkim ze względu na stwierdzone dwa fakty, wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych (w zakresie gromadzenia dochodów

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: WPHI lub Wydział.

i dokonywania wydatków inwestycyjnych) oraz nieprawidłowości w prowadzeniu ksiąg rachunkowych i ewidencji przebiegu samochodów służbowych.

1. Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP w Kolonii utworzony został na podstawie *zarządzenia nr 30 Ministra Gospodarki z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie jednostki budżetowej - Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP z siedzibą w Kolonii*⁴ i działa na podstawie Statutu nadanego tym zarządzeniem.

1.1. Obowiązujący w trakcie trwania kontroli *Regulamin organizacyjny WPHI*⁵ był nieaktualny. Nie dokonano w nim zmian związanych z wejściem w życie *zarządzenia nr 128 Ministra Gospodarki z dnia 1 października 2007 r. zmieniającego zarządzenie nr 30 Ministra Gospodarki z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie jednostki budżetowej – Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP z siedzibą w Kolonii*. Nie wyłączono z przedmiotu działalności Wydziału zadań dotyczących promocji turystyki i współpracy z Polską Organizacją Turystyczną. Zadania te, z dniem 23 lipca 2007 r., zostały przeniesione do zakresu działania ministra właściwego do spraw sportu i turystyki.

1.2. W okresie objętym kontrolą faktyczne zatrudnienie w WPHI odbiegało od postanowień przywołanego powyżej *Regulaminu*⁶. Zgodnie z § 4 *Regulaminu* w Wydziale powinno być osiem stanowisk pracy, w tym trzy stanowiska ds. promocji handlu i inwestycji. Faktycznie zatrudnionych było natomiast siedem osób, w tym dwie na stanowiskach ds. promocji. Nie dokonano stosownej zmiany postanowień *Regulaminu*, gdyż stan niepełnej obsady – według wyjaśnień Pani Kierownik⁷ - traktowany był przez Ministerstwo Gospodarki jako przejściowy i w projektach planów finansowych na lata 2010-2011 zakładano obsadzenie wakatu. Uwzględniając wyniki kontroli działalności promocyjnej, NIK podziela pogląd Pani Kierownik, że obsadzenie trzeciego stanowiska mogłoby pozwolić na zwiększenie aktywności WPHI oraz doskonalenie jakości wykonywanych projektów.

1.3. W okresie od października 2010 r. do listopada 2011 r. w WPHI, oprócz siedmiu pracowników etatowych, zatrudnione były dwie osoby na podstawie umów zlecenia. Przedmiotem umów było świadczenie usług w związku z wdrażaniem projektu systemowego w ramach poddziałania 6.5.1 *Promocja polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013*. Podstawowym zadaniem zatrudnionych osób było głównie gromadzenie i przygotowywanie aktualnych informacji o rynku niemiec-

⁴ Niepublikowane.

⁵ Zatwierdzony przez Ministra Gospodarki w dniu 26 października 2007 r.

⁶ Stan taki utrzymywał się od 1 lipca 2009 r.

⁷ Wyjaśnienie Pani Kierownik Wydziału z dnia 17 listopada 2011 r.

kim oraz zamieszczanie tych danych na internetowym Portalu Promocji Eksportu Ministerstwa Gospodarki. W ocenie NIK nierzetelnością było zawarcie w umowach zlecenia⁸ oświadczenia WPHI, że projekt ten jest realizowany poza zadaniami statutowymi Wydziału, podczas gdy gromadzenie informacji i zasilanie tego portalu było jednym z jego zadań, wymienionym zarówno w *Statucie*, jak i w *Regulaminie organizacyjnym*.

1.4. Nierzetelnie sformułowano ogłoszenie w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wybór eksperta odpowiedzialnego za zasilanie Portalu Promocji Eksportu, prowadzonego w trybie z wolnej ręki.

Ogłoszenie o zamówieniu umieszczone było na stronie internetowej WPHI w dniach od 23 marca do 28 marca 2011 r. Podano w nim m.in. okres wykonywania umowy (od II do IV kwartału 2011 r.), wskazano termin realizacji zamówienia (31 grudnia 2011 r.) oraz kryteria oceny, wśród których wymieniono cenę. W ogłoszeniu nie wskazano jednak maksymalnej liczby godzin pracy oraz wymogu aby oferta określała cenę usługi wg stawki godzinowej, co było jednym z kryteriów wyboru oferty. Błędnie określono także okres wykonywania umowy, tj. do końca 2011 r. zamiast do końca listopada 2011 r. i nie wskazano, że liczba godzin pracy w miesiącu nie powinna przekraczać 160.

NIK zwraca uwagę, że błędy te niekorzystnie wpłynęły na warunki finansowe zawartej umowy. W odpowiedzi na zapytanie ofertowe do WPHI wpłynęła jedna oferta, w której zaproponowano cenę określoną jako wynagrodzenie miesięczne 2 300 euro (bez podania czy jest to wynagrodzenie brutto czy netto). Z wyjaśnień Pani Kierownik⁹, wynika, że w trakcie negocjacji osoba zgłaszająca ofertę przyznała, że jej kalkulacja kosztów oparta była na przewidywaniu zawarcia umowy obejmującej 9 miesięcy. W 2011 r., okres dziewięciu miesięcy (od kwietnia do grudnia) obejmował 1512 godzin roboczych, a więc uzasadnione było przyjęcie w toku negocjacji, iż stawka godzinowa, przy wynagrodzeniu oczekiwanym przez oferentkę, wyniosłaby 13,69 euro netto¹⁰. Faktycznie ustalono ją na poziomie 15,69 euro netto.

NIK nie podziela argumentacji Pani Kierownik, że korzyścią finansową dla Wydziału, wynikającą z negocjacji, jest kwota 616,8 euro, stanowiąca różnicę pomiędzy pierwotnymi łącznymi oczekiwaniami finansowymi oferentki w wysokości 20 700 euro (2300 euro x 9 miesięcy), a kwotą ostatecznie ustaloną 20 083,2 euro (15,69 euro/godz. x 160 godz. x 8 miesięcy). Kwota ostateczna stanowiła bowiem wynagrodzenie za istotnie krótszy czas pracy w stosunku do tego, jaki przyjmowała oferentka przystępując do negocjacji (i jaki wynikał z ogłoszenia). Za faktyczną korzyść, w oparciu o wyjaśnienia Pani Kierownik, uznać można

⁸ Umowy: nr 1/PO 6.5.1/2011 i nr 2/PO 6.5.1/2011.

⁹ Wyjaśnienie z dnia 21 listopada 2011 r.

¹⁰ Według wyliczenia: 2300 euro x 9 miesięcy = 20 700 euro: 1512 godz. = 13,69 euro.

natomiast fakt, że umowa podpisana została ze zleceniobiorcą dobrze orientującym się w temacie, z szerokim doświadczeniem, w tym doświadczeniem pracy w placówkach konsularnych.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób realizacji przez Wydział przyjętych zadań promocyjnych oraz analitycznych i informacyjnych, dostrzegając przede wszystkim zapewnienie (w ramach posiadanych środków) znaczącej ich intensywności i różnorodności form oraz utrzymywanie dobrej współpracy z placówką konsularną w Kolonii. Stwierdzone uchybienia dotyczyły sporządzania dokumentów planistycznych i sprawozdawczych.

W okresie objętym kontrolą zorganizowano 10 stoisk informacyjno-promocyjnych na targach bądź wystawach oraz 97 konferencji, seminariów i warsztatów (łącznie ze współorganizowanymi z innymi podmiotami). Opublikowano 731 przewodników po rynku, biuletynów gospodarczych i opracowań branżowych.

Dla polskich przedsiębiorców działających w Niemczech oraz Polaków zainteresowanych działalnością gospodarczą w tym kraju, Wydział zorganizował 9 spotkań z cyklu Forum Polskich Przedsiębiorców. Były one tematycznie ukierunkowane m.in. na problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy, podatków, współpracy z bankami, stosowania instrumentów wspierania przedsiębiorstw w Niemczech, a także sposobów wzmacniania konkurencyjności przedsiębiorstw. W ramach wspierania polskich firm zainteresowanych kooperacją z partnerami handlowymi z Niemiec, Wydział zorganizował 5 polsko-niemieckich spotkań branżowych z udziałem polskich producentów z branży spożywczej i budowlanej oraz maszyn i urządzeń górniczych. WPHI organizacyjnie wspierało przybywające z kraju misje regionalne, w tym ze Śląska, Opola i Wielkopolski. We współpracy z WPHI w Berlinie Wydział wydawał biuletyn informacyjny w języku niemieckim, adresowany do niemieckich firm i organizacji biznesowych. W ramach publikacji własnych Wydziału ukazały się m.in. przewodnik dla polskich przedsiębiorców *Sprzedaż i dystrybucja towarów oraz usług na rynku niemieckim*, broszura informacyjna *Plan prywatyzacji Polski na 2011 r.* oraz poradnik *Egzekucja wierzytelności w Niemczech*. Wydział przekazywał systematycznie informacje do zamieszczenia na internetowym Portalu Promocji Eksportu.

We współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Kolonii Wydział zorganizował w latach 2010-2011 (do 30 września) cztery współfinansowane imprezy promocyjne. Konsulat współorganizował również, sfinansowaną po połowie przez Wydział i stronę niemiecką, wizytę Wiceprezesa Rady Ministrów - Ministra Gospodarki Pana Waldemara Pawlaka w Północnej Nadrenii-Westfalii w dniach od 18 do 19 lutego 2010 r.

2.1. Niezgodne z obowiązującymi w tym zakresie *Zasadami*¹¹ sporządzono projekt programu promocji na 2010 r. oraz sprawozdania cząstkowe z wykonania przedsięwzięć promocyjnych w 2010 r., a także sprawozdania kwartalne z wykonania programu działań promocyjnych za trzy pierwsze kwartały 2011 r.

Dla żadnego z przedsięwzięć promocyjnych umieszczonych w programie promocji na 2010 r. nie sporządzono preliminarza wydatków, a jedynie podano ogólną kwotę przeznaczoną na dane przedsięwzięcie. Dla siedmiu przedsięwzięć w kategorii B¹² oraz sześciu przedsięwzięć w kategorii E¹³ podano łączną kwotę wydatków, zamiast osobną kwotę dla każdego przedsięwzięcia. W 18 sprawozdaniach cząstkowych z przedsięwzięć promocyjnych, sporządzonych w 2010 r. (spośród 64 imprez, które finansowano), wykazano ogólną kwotę przeznaczoną na organizację imprezy, bez szczegółowego wskazania poszczególnych pozycji kosztów i kwot wydatkowanych na ich pokrycie. Przy opisie czterech przedsięwzięć, zawartych w sprawozdaniach kwartalnych za I, II i III kwartał 2011 r. (spośród 42 finansowanych przedsięwzięć opisanych w tych sprawozdaniach), nie wykazano poniesionych wydatków. Ponadto, w sprawozdaniu za I kwartał 2011 r. nie zawarto informacji o zorganizowanym w dniu 21 lutego 2011 r. seminarium gospodarczym *Podsumowanie efektów Traktatu o Dobrym Sąsiedztwie i Przyjaznej Współpracy z 1991 r.*

3. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia prowadzenie gospodarki finansowej Wydziału, przede wszystkim ze względu na nieprawidłowości w zakresie gromadzenia dochodów budżetowych i dokonywania wydatków inwestycyjnych.

3.1. W 2010 r. dochody budżetowe WPHI wykonano w kwocie 30 246 euro, stanowiącej 161,8 % planu (18 750 euro). W ciągu 3 kwartałów 2011 r. uzyskane dochody wyniosły natomiast 15 489,91 euro, tj. o 64,8 % więcej niż ustalono w planie rocznym (9 400 euro). Podstawowym źródłem dochodów był zwrot podatku VAT i podatku paliwowego, a także wynajmem pokoi gościnnych. W 2011 r. dodatkowym źródłem dochodów były odsetki bankowe. NIK nie zgłasza zastrzeżeń do planowania dochodów budżetowych, pomimo uzyskania ich w kwotach znacząco wyższych niż planowane, ze względu na to, iż zwiększone wpływy uzyskano głównie z tytułów trudnych do precyzyjnego zaplanowania.

¹¹ W okresie planowania przedsięwzięć na 2010 r. i sporządzania sprawozdań jednostkowych w 2010 r. były to: *Zasady i tryb finansowania działalności promocyjnej Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP ze środków na promocję eksportu będących w dyspozycji Ministra Gospodarki* z dnia 11 czerwca 2008 r., a w okresie sporządzania sprawozdań kwartalnych w 2011 r. *Zasady działalności promocyjnej Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji (WPHI)* z dnia 15 września 2010 r.

¹² Stoisko informacyjne na imprezach targowo-wystawienniczych.

¹³ Organizacja konferencji i seminariów promocyjnych.

Szczegółową kontrolą objęto 32 zapisy księgowe w 2010 r. dotyczące zrealizowanych dochodów na łączną kwotę 28 755,02 euro, stanowiącą 95,1% całości osiągniętych w 2010 r. dochodów budżetowych oraz 32 zapisy dokonane w ciągu trzech kwartałów 2011 r. na łączną kwotę 14 010,63 euro (90,5 % ogółu dochodów uzyskanych w tym okresie). Stwierdzono błąd w jednym zapisie księgowym dotyczącym kwoty 89,26 euro. Polegał on na wpisaniu niewłaściwego roku zdarzenia gospodarczego. Błędy stwierdzono również w czterech dowodach kasowych KP na kwotę 1 190 euro wystawionych za pobyt w pokojach gościnnych. Dowody te nie zawierały wskazania dokładnego okresu zajmowania pokoju oraz rodzaju tego pokoju. Brak było także kompletu podpisów.

3.2. Niegospodarne było niepobieranie lub pobieranie w zaniżonej wysokości dochodów budżetowych i dochodów własnych Wydziału za wynajem pokoi gościnnych (wpływy z tego tytułu rozliczane były w 2010 r. w proporcji 25 % na dochody budżetowe i 75% na dochody własne, natomiast 2011 r. w całości przekazywano je na dochody budżetowe). Naruszono w ten sposób postanowienia art. 162 pkt 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*¹⁴, zobowiązujące do pobierania dochodów budżetowych zgodnie z obowiązującymi zasadami i terminami.

W okresie objętym kontrolą 19 osób, łącznie przez 204 doby noclegowe, korzystało bezpłatnie z pokoi gościnnych WPHI bez zgody Ministra Gospodarki. Kwota utraconych wpływów wyniosła ok. 8 tys. euro. Obowiązek uzyskania zgody na zwolnienie z opłat za korzystanie z pomieszczeń gościnnych osób innych niż pracownicy Ministerstwa przebywający służbowo za granicą oraz kurierzy MSZ, wynikał z § 9 *decyzji nr 27 Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie zasad gospodarowania pomieszczeniami gościnnymi wydziałów promocji handlu i inwestycji*. W grupie korzystających nieodpłatnie z pokoi WPHI byli praktykanci, prelegenci biorący udział w imprezach promocyjnych, a także inne osoby.

Bez zgody Ministra Gospodarki dokonano również, w czterech przypadkach, obniżenia opłaty z tytułu korzystania z pokoi gościnnych. Należność z tego tytułu, ustalona na podstawie obowiązującego w WPHI cennika, wyniosła 2 280 euro, natomiast do kasy Wydziału wpłacono 1 090 euro. Dopiero w trakcie kontroli NIK, WPHI wystawił rachunek na kwotę 100 euro osobie, która korzystała z pokoju gościnnego w dniach od 15 do 17 czerwca 2011 r.

Pani Kierownik, w wyjaśnieniach z dnia 2 grudnia 2011 r. wskazała, że zaprzestała występowania o zgodę do Ministra Gospodarki, gdyż działała w oparciu o mylną interpretację zmiany decyzji nr 27 Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r. decyzją nr 3 z dnia

¹⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

18 marca 2009 r., którą odczytała jako przeniesienie odpowiedzialności za zarządzanie pomieszczeniami gościnnymi na kierownika WPHI.

Zmiana decyzji nr 27 Ministra Gospodarki w zakresie § 5 dotyczyła jednak wyłącznie organizacyjnej strony kwaterowania osób w pokojach gościnnych, nie miała natomiast związku ze stroną finansową. Aktualna więc pozostała konieczność zwracania się o zgodę do Ministra Gospodarki, gdyż - jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Departament Jednostek Nadzorowanych i Podległych Pani Anna Wellisz w piśmie z dnia 12 stycznia 2007 r. do ówczesnego Kierownika WPHI - *sprawa generalnego zwolnienia z opłat za korzystanie z pomieszczeń gościnnych praktykantów, organizatorów prezentacji i referentów przedsięwzięć promocyjno-szkoleniowych nie może być przez nas pozytywnie rozpatrzona. Zgodnie z § 9 decyzji nr 27 Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r. Minister Gospodarki może w uzasadnionym przypadku zwolnić z opłat za korzystanie z pomieszczenia gościnnego, a zatem każdorazowo należy wniosek uzasadnić. Przyjęcie w tym przypadku innego rozwiązania naraziłoby nas na postawienie przez Najwyższą Izbę Kontroli zarzutu niegospodarności. Kierownik WPHI w wyjaśnieniach wskazała, iż nie znała treści tego pisma. Przyjmując to wyjaśnienie NIK nie może jednak uznać go za usprawiedliwienie zaistniałej sytuacji. W ocenie NIK powyższe działania i zaniechania wyczerpują przesłanki naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określone w art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁵.*

Stwierdzono ponadto naruszenie postanowień § 12 *decyzji nr 27 Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r.* Zgodnie z tym przepisem WPHI prowadził wprawdzie ewidencję osób korzystających z pomieszczeń gościnnych, lecz w stosownej księdze nie umieszczano numerów dokumentów potwierdzających przyjęcie gotówkowych opłat za noclegi.

3.3. W 2010 r. wydatki Wydziału wyniosły 371 335,39 euro, tj. 98,4% planu po zmianach, w tym w dziale 750 *Administracja publiczna* – 284 107,98 (98,9% planu po zmianach), natomiast w dziale 500 *Handel* – 87 227,41 euro (96,9% planu po zmianach). Do końca III kwartału 2011 r. wydatkowano 259 637,10 euro, tj. 62,9% planu po zmianach, w tym w dziale 750 – 213 058,64 euro (64,9% planu po zmianach) i w dziale 500 – 46 578,46 euro (55,5% planu po zmianach).

NIK nie wnosi uwag do zmian planu wydatków. W 2010 r. dokonano ich dziewięćkrotnie, a do 30 września 2011 r. - trzykrotnie. Zmiany planu były wynikiem decyzji Dyrekto-

¹⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

ra Generalnego Ministerstwa Gospodarki oraz przeniesień środków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, dokonywanych przez Kierownika WPHI.

3.4. NIK negatywnie ocenia dokonanie wydatków inwestycyjnych w 2010 r. za kwotę 2 154,9 euro bez upoważnienia jakim byłoby umieszczenie tego wydatku w planie finansowym Wydziału.

W zatwierdzonym w dniu 3 marca 2010 r. planie wydatków budżetowych Wydziału w dziale 750 nie ustalono wydatków na finansowanie inwestycji. Jednakże w dniach 20 i 21 kwietnia 2010 r. wydatkowano kwotę 2 129,9 euro na montaż wiaty garażowej na terenie zajmowanej przez Wydział posesji. Kierownik WPHI wystąpiła do Ministerstwa Gospodarki o przyznanie środków niezbędnych do sfinansowania tego wydatku (w kwocie 2 154,9 euro) dopiero w dniu 14 lipca 2010 r. W uzasadnieniu podano, że montaż wiaty jest konieczny, gdyż samochody są parkowane bezpośrednio pod drzewami, co negatywnie wpływa na ich stan. W odpowiedzi MG poinformowało o braku środków inwestycyjnych. Zmiana planu finansowego wprowadzająca wydatki inwestycyjne (rozdział 75057, § 6050) w wysokości 2 155 euro, została zatwierdzona przez Dyrektora Generalnego MG w dopiero w dniu 19 listopada 2010 r., a stosowne środki wpłynęły na rachunek WPHI w dniu 13 grudnia 2010 r.

Pan Wiesław Stempkowicz - Kierownik Administracyjno-Finansowy Wydziału wyjaśnił¹⁶, że wydatki związane z montażem wiaty garażowej, jak i zakupem niezbędnych dodatkowych materiałów zostały początkowo, tj. w kwietniu 2010 r., zaksięgowane w ciężar rachunku dochodów własnych. Jednakże po analizie tych księgowania uznano, iż wydatki te nie kwalifikują się do sfinansowania ze środków własnych i dlatego w dniu 30 czerwca 2010 r. dokonano przeksięgowania na konta wydatków budżetowych, mając pełną świadomość, iż po przyznaniu przez Ministerstwo środków na inwestycje, wydatki te zostaną wyksięgowane i przeksięgowane na inwestycje. Kierownik Wydziału wyjaśniła¹⁷, że Ministerstwo zapewniało o otrzymaniu środków inwestycyjnych w końcu roku, stąd też wynikła potrzeba tymczasowego wydatkowania środków własnych, a ze względu na warunki meteorologiczne niemożliwe było czekanie z wykonaniem zewnętrznych prac konstrukcyjnych do grudnia.

W ocenie NIK, zmiana planu faktycznie usankcjonowała tylko wcześniejszy wydatek. Jego dokonanie nastąpiło jednak z naruszeniem przepisów art. 162 pkt 3 *ustawy o finansach publicznych* oraz przepisów § 28 pkt. 5 i 6 obowiązującego wówczas *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy*

¹⁶ Wyjaśnienie z dnia 21 listopada 2011 r.

¹⁷ Wyjaśnienie z dnia 21 listopada 2011 r.

przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną¹⁸, według których podstawą gospodarowania środkami przeznaczonymi na finansowanie wydatków inwestycyjnych jest zatwierdzony plan finansowy przewidujący wydatkowanie takich środków. W ocenie NIK, powyższy czyn stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych z art. 11 ust. 1 *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.

3.5. W okresie objętym kontrolą, dla dwóch samochodów służbowych nie prowadzono rozliczenia zużycia paliwa na koniec każdego miesiąca, naruszając tym samym postanowienia § 2 *zarządzenia nr 27 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Gospodarki z dnia 24 września 2010 r. w sprawie zasad prowadzenia gospodarki samochodowej w wydziałach promocji handlu i inwestycji oraz wydziałach/zespołach w stałych przedstawicielstwach Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach międzynarodowych za granicą podległych Ministrowi Gospodarki*. W dwóch przypadkach w 2010 r. i w trzech przypadkach w 2011 r. (trzy kwartały) rozliczenia dokonano za okresy dwu, a nawet trzymiesięczne. Ponadto, ewidencji przebiegu i zużycia paliwa dokonywano na nieaktualnych drukach *Rozliczenie paliwa za miesiąc*, a nie na kartach drogowych – stosownie do postanowień *zarządzenia*.

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia rzetelność ksiąg rachunkowych WPHI. Ocena ta uwzględnia ustalenia dotyczące skuteczności funkcjonowania procedur kontroli zarządczej, wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości budżetowej oraz poprawności formalnej dowodów księgowych. Sformułowano ją na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania wybranej w sposób celowy próby 110 dowodów księgowych na kwotę 83 290,95 euro - 60 dowodów na kwotę 56 638,25 euro z 2010 r. (15,3 % łącznych wydatków Wydziału w tym roku) i 50 dowodów na kwotę 26 652,7 euro z okresu 3 kwartałów 2011 r. (10,3 % wydatków ogółem).

Podczas przeglądu stwierdzono błędy w dziewięciu dowodach księgowych dokumentujących operacje gospodarcze o łącznej wartości 3 364,25 euro. Błędy te miały wpływ na trzy, sporządzane przez WPHI, kwartalne sprawozdania Rb-28 PL z wykonania planu wydatków budżetowych w 2010 r. i 2011 r.

Cztery dowody księgowe, opiewające na łączną kwotę 1 209,35 euro, wprowadzono do ksiąg rachunkowych w kwietniu 2011 r., pomimo że zdarzenia gospodarcze, których dotyczyły miały miejsce w marcu 2011 r. (poprzedni okres sprawozdawczy). Było to niezgodne z dyspozycją art. 20 ust. 1 oraz 24 ust. 1 i 5 *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*¹⁹,

¹⁸ Dz. U. Nr 116, poz. 783 ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

stanowiącą, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy na bieżąco wprowadzać w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie.

Niezgodnie z dekreacją zaewidencjonowano trzy dowody księgowe w 2010 r. na łączną kwotę 202,1 euro. Według opisów na rachunkach, wydatki te miały być zaksięgowane na koncie 400, subkonto 742104 *Pozostałe materiały*, faktycznie zaś zaewidencjonowano je w księgach rachunkowych na koncie 850-217542 *Zakupy wyposażenia*, w ciężar dochodów własnych. Ponadto, pięć dowodów (na kwotę 2 154,9 euro) dotyczących wydatków inwestycyjnych, w okresie od dnia 7 maja do dnia 13 grudnia 2010 r. zaksięgowanych było niezgodnie z treścią ekonomiczną zdarzeń gospodarczych (patrz punkt 3.4 niniejszego wystąpienia), co stanowiło naruszenie postanowień art. 4 ust. 2 ww. *ustawy o rachunkowości*

5. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie niezbędnych działań mających na celu dostosowanie postanowień *Regulaminu organizacyjnego WPHI* do treści *zarządzenia nr 128 Ministra Gospodarki z dnia 1 października 2007 r. zmieniającego zarządzenie nr 30 Ministra Gospodarki z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie jednostki budżetowej – Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Konsulatu Generalnego RP z siedzibą w Kolonii*;
- 2) wzmożenie kontroli zarządczej w zakresie sporządzania zapytań ofertowych ogłaszanych przez WPHI w celu niedopuszczenia do ponowienia się przypadku nierzetelnego ich formułowania;
- 3) zapewnienie sporządzania planów i sprawozdań z działalności promocyjnej Wydziału w sposób zgodny ze stosownymi wytycznymi Ministerstwa Gospodarki;
- 4) każdorazowe uzyskiwanie zgody Ministra Gospodarki na zwolnienie lub zastosowanie obniżonej opłaty za korzystanie z pokoi gościnnych, stosownie do postanowień *decyzji nr 27 Ministra Gospodarki z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie zasad gospodarowania pomieszczeniami gościnnymi wydziałów promocji handlu i inwestycji*;
- 5) zapewnienie kompletności prowadzonej dokumentacji wykorzystania pokoi gościnnych;
- 6) rozważenie możliwości podjęcia stosownych działań zmierzających do odzyskania należnych kwot za korzystanie z pokoi gościnnych;

- 7) rzetelne sporządzanie dokumentów przyjęcia gotówki (KP) za wynajem pokoi gościnnych;
- 8) wzmożenie kontroli zarządczej w zakresie dokonywania wydatków inwestycyjnych w celu zapewnienia zgodności z przepisami *ustawy o finansach publicznych*;
- 9) wyeliminowanie naruszeń § 2 *zarządzenia nr 27 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Gospodarki z dnia 24 września 2010 r. w sprawie zasad prowadzenia gospodarki samochodowej w wydziałach promocji handlu i inwestycji oraz wydziałach/zespołach w stałych przedstawicielstwach Rzeczypospolitej Polskiej przy organizacjach międzynarodowych za granicą podległych Ministrowi Gospodarki* w zakresie rozliczania zużycia paliwa przez samochody służbowe oraz prowadzenia ewidencji przebiegu tych samochodów na aktualnych formularzach;
- 10) wzmożenie kontroli zarządczej w zakresie kwalifikowania wydatków, opisu dowodów księgowych i terminowości ich ewidencjonowania w księgach rachunkowych, w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, w tym zwłaszcza mających wpływ na prawidłowość sporządzanych sprawozdań budżetowych.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pani Kierownik o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Dyrektor
Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państw i Prywatyzacji
(-) Andrzej Otrębski